

TANTÁRGYI TEMATIKA

A helyreállító igazságszolgáltatás elmélete és gyakorlata, Kriminológia szak, MA,
nappali/levelező

Tantárgy neve: A helyreállító igazságszolgáltatás elmélete és gyakorlata	Tantárgy Neptun-kódja: nappali: AJBKR911KMAN4 levelező: AJBKR911KMAL4 Tárgyfelelős intézet: Bűnügyi Tudományok Intézete Büntetőjogi és Kriminológiai Intézeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Görgényi Ilona egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Csemáné Dr. Váradi Erika egyetemi docens	
Javasolt félév: 4. félév (tavaszi)	Előfeltétel: -
Óraszám: nappali: 3 óra/hét levelező: 10 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali/levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a hallgatók betekintést nyernek az egyes helyreállító igazságszolgáltatási törekvésekbe, képek kapnak a nemzetközi szervezetek ezirányú tevékenységeiről, valamint megismerkedhetnek az egyik leggyakrabban alkalmazott helyreállító igazságszolgáltatási formáról, a mediációról.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2 <i>képesség:</i> K1, K2, K6 <i>attitűd:</i> A1, A2, A9, A11 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F5, F8</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A helyreállító igazságszolgáltatás, mint régi és új paradigma 2. A nemzetközi szervezetek összefogása és a nemzetközi dokumentumok jelentősége a helyreállító igazságszolgáltatás erősítése terén. 3. Az ENSZ tevékenysége. Az Európa Tanács dokumentumai. Az Európai Unió elvárásai. 4. A büntetőügyekben történő helyreállító igazságszolgáltatás alapkérdései: Fogalmi megközelítések, célkitűzések és alapelvek. 5. Közvetítési törekvések a helyreállító igazságszolgáltatás és a formális büntető igazságszolgáltatás összebékítésére. 6. A bűnelkövető általi jóvátétel megítélése a büntetőjogi felelősségre vonás során Magyarországon. 7. Az elkövető általi jóvátétel és az alternatív szankciók, illetve közösségi szankciók. 8. Jóvátételi törekvések a büntetés-végrehajtás során. 9. Mediáció fogalom-meghatározások. Mediáció-tipológia. 10. A mediáció és a büntető útról elterelés. 11. A mediáció alapelvei, jogi garanciák és eljárási biztosítékok. 12. A mediáció a bűncselekmények oldaláról. Mediáció a felek oldaláról. 13. Mediáció a mediátor oldaláról. A mediáció szervezeti keretei és gyakorlata. 14. A helyreállító igazságszolgáltatás további formái. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való részvétel.</p>	
<p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:</p>	

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul (Az értékelés ötfokú, 0-50% - elégtelen, 51-62% - elégséges, 63-75% - közepes, 75-87% - jó, 88-100% - jeles).

Kötelező irodalom:

1. Görgényi Ilona: Kárjótétel a büntetőjogban. Mediáció a büntetőügyekben Hvg Orac Bp., 2006.

Ajánlott irodalom:

1. Csemáné Váradí Erika – Jánosi Andrea: Alternatív konfliktuskezelési modellek Kánadában, különös tekintettel az ítélőkörök működésére. Publicationes Universitatis Miskolcensis, Sectio Juridica et Politica, Tomus XXXII. Miskolc, 2014. 263-272.
2. Barabás A. Tünde: Börtön helyett egyezség? Mediáció és más alternatív szankciók Európában. KJK-Kerszöv, Budapest, 2004.
3. Fellegi Borbála: Út a megbékéléshez. A helyreállító igazságszolgáltatás érvényesülése Magyarországon. Napvilág Kiadó, Budapest, 2009.
4. Iványi Klára (szerk.): A büntető ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenység bevezetésének tapasztalatai Magyarországon. Budapest, 2008.
5. A. Pitsela – E. Symeonidou-Kastinidou (ed.): Restorative Justice in Criminal Matters. Comparative Research in 11 Countries. Sakkoulas Publications. Athens-Thessaloniki, 2013.